

HET IJDOK, AMSTERDAM. LINKS HET PALEIS VAN JUSTITIE, WAAR DE ONDERNEMINGSKAMER GEVESTIGD IS. FOTOGRAFIE: KIM VAN DAM BRON: ANP / HOLLANDSE HOOGTE

HET BELANG VAN HET STEMPEL 'WANBELEID' MOET NIET WORDEN OVERSCHAT

en andere effecten, van in totaal ruim 804 miljoen euro.

Voor de onteigende aandeelhouders was de uitspraak erg teleurstellend; de beurskoers was op het moment van onteigening namelijk hoger dan nul. In een eerdere beschikking besliste de Ondernemingskamer dat voor de hoogte van de schadeloosstelling moet worden beoordeeld welk bedrag onteigende effectenbezitters zouden hebben gekregen als SNS niet was genationaliseerd, maar in staat van faillissement zou zijn verklaard.

Volgens de Hoge Raad kan bij die wijze van waardebeoordeling de beurskoers niet als uitgangspunt worden genomen. Mogelijk

waren niet alle relevante feiten en omstandigheden op 1 februari 2013 bekend bij beleggers, en bij de koersvorming kan sprake zijn geweest van speculatieve elementen.

Evenwel betekende de beschikking van februari 2021 nog niet het einde van de procedure. De schadeloosstelling zou volgens de wet pas vier weken nadat de beschikking van de Ondernemingskamer definitief vaststaat betaalbaar zijn. De Staat ging in cassatie en daarmee werd de uitbetaling opgeschort. Naar verwachting volgt in januari 2023 het oordeel van de Hoge Raad. De advocaat-generaal adviseerde in de zomer van 2022 om de beschikking in stand te laten en waarschijnlijk zal de Hoge Raad dat advies overnemen. In dat geval zal binnen vier weken daarna alsnog de uitbetaling volgen.

ENQUÊTEPROCEDURE

Naast de schadeloosstelling is de VEB een enquêteprocedure gestart, zodat onderzoek kon worden gedaan naar mogelijk wanbeleid bij SNS voorafgaand aan de nationalisatie. Zijn beleggers goed geïnformeerd door SNS Reaal in aanloop naar de onteigening? Is beleggers koersgevoelige informatie onthouden? Die vragen moesten beantwoord worden.

De Staat en SNS stelden dat de VEB niet gerechtigd was om het onderzoek te verzoeken, om de simpele reden dat de VEB en haar achterban geen aandeelhouder meer waren. Volgens de Hoge Raad verloren de aandeelhouders met de onteigening evenwel niet het recht van enquête. De zaak werd vervolgens weer aan de Ondernemingskamer voorgelegd, die uiteindelijk besloot dat er een onderzoek moest komen.

ENQUÊTEONDERZOEK

Het onderzoek kende één grote beperking. De plotselinge

aankoop van Property Finance in 2006 – later door cfo Ference Lamp een "nucleaire bom" genoemd – werd niet bij het onderzoek betrokken. De beslissing tot overname van Property Finance was voor de Ondernemingskamer geen gegronde reden om aan een juist beleid te twijfelen. "Dat achteraf, met kennis van de ontwikkelingen sinds 2006, kan worden vastgesteld dat de overname van Property Finance ongelukkig is geweest, betekent niet dat die beslissing indertijd onverantwoord was. [...] SNS Reaal heeft *due diligence* onderzoek laten doen op een wijze die aan de (destijds) gebruikelijke maatstaven voldeed."

De drie door de Ondernemingskamer benoemde onderzoekers uiten in hun enquête-rapport forse kritiek op bestuurders en commissarissen van SNS. Ze zijn zeer kritisch op de gang van zaken rond de integratie van Property Finance. "Onderzoekers twijfelen er niet aan dat, als Property Finance indertijd niet gekocht zou zijn, het niet tot nationalisatie gekomen zou zijn."

De onderzoekers sluiten tegelijk niet uit dat "als alles bij Property Finance op orde was geweest, SNS Reaal, evenals andere financiële instellingen, ook in de problemen zou kunnen zijn gekomen".

NIET OP ORDE

Andere pijnpunten zijn wat de onderzoekers betreft "de gebreken die bleken te kleven aan de interne controle en het beheersingsniveau bij Property Finance die tot verliezen hebben geleid; de welwillendheid bij Property Finance om kredieten te (blijven) verlenen aan financieel zwakke relaties [...] en de kredietdossiers die niet altijd op orde bleken." Verder is er kritiek op de onjuiste berichtgeving op een aantal punten in de jaarstukken van SNS Reaal en

